

UNSEEN
ARIJANA KAJFES

Till mig vind ord
Bland dem står jag stilla

Towards me wind with words
Among them stand still

Celia Prado, curator

Ett utdrag från en intervju med Amadou N'Diayé

Jag kunde inte riktigt föreställa mig det inne i mitt huvud. Tänk om jag faller ner i ett hål eller sjunker genom sanden?

En tom och tyst plats. Jag måste erkänna – den skrämde mig. Om något plötsligt skulle dyka upp bakom eller bredvid mig, så skulle jag inte veta.

Tomhetsrädslan kan bli överväldigande. Jag sa till mig själv: Lugna ner dig.

Var uppmärksam. Gå långsamt.

Jag föreställer mig högarna av sand som bergskedjor.

Öknen framkallar tomhet.

Tänkandet på rummet, det rumsliga, får mig att tänka på oändligheten, eftersom jag inte kan se var rummet slutar. När man söker efter rymdens yttersta gränser riskerar man att förlora sin orientering.

När jag hör ett ord som beskriver något som jag aldrig har sett förut försöker jag föreställa mig objektet och platsen där det befinner sig, trots att det är svårt utan att vara där. Jag försöker hitta dess form genom att känna av delarna. Som till exempel en kamera. Vissa delar av den är hårdare, andra mjukare. Utan att veta dess storlek kan jag känna av att den är ganska lång och lite massiv, med knappar. Innan man rör vid objektet, när man säger "kamera", föreställer man sig helt enkelt något kvadratisk eller rektangulärt med plats för två betraktande ögon, inriktade för att ta bilder. Som "resväska", "bil" eller "kylskåp", ingenting annat än ytterligare en rektangulär form, bara annorlunda storleksmässigt.

Vinden blåste upp sanden, täckte mina ben och jag tänkte: Aha! Vinden flyttar runt sanden hela tiden och formar nya sanddynor. Om en dyn lämnas här i dag, kommer den då inte att vara någon annanstans i morgon?

När jag var på väg att snubbla kändes det som om sanddynen skulle svälja mig. Jag stelnade till för att sedan gå långsammare till dess att marken kändes fastare. Ibland lät jag sanden rasa bakom mig för att försäkra mig om att inget var där. Efter några dagars vandring sade jag till mig själv att det inte fanns anledningar

till oro – jag kunde tillåta mig att vara avspänd i denna sand. Jag sprang till och med upp och ner för sanddynorna men ingenting var i vägen. Och plötsligt, när jag kände mig som säkrast, trampade jag på törnar.

Jag kände inte igen mina egna fotspår jag lämnade en plats för en annan i riktning rakt framåt men det visade sig att jag vandrat i cirklar, i tron om att jag hade gått väldigt långt.

Jag rörde sanden. Jag lade mig ner i den. Jag bad. Sandkornen – så fina de var.

Jag är inte rädd för att dö, bara för att bli skadad. Jag kan dö när som helst. Min tid kommer, oavsett om det sker i min säng, i denna sand eller i vatten. Om jag drunknar i sanden så kommer jag att kämpa för att rädda mig själv. Men om allt hopp är förlorat så är det kanske OK. Kanske Vår Herre ville att det skulle sluta på detta sätt. Så är det.

Ju längre jag vandrar, desto mer går jag vilse. När solen gick ner bakom mig, visste jag åtminstone att mitt ansikte var vänt mot öster.

Ofta under vandringen sjöng jag för mig själv och glömde att jag hade gått vilse för länge sen. Just så.

Compiled from an interview with Amadou N'Diayé

I couldn't quite picture it inside my head. What if I fall down a hole or sink?

An empty and quiet space. I must admit, it frightened me. If something suddenly would appear behind me or next to me, I wouldn't know. Fear of emptiness can overwhelm you. I told myself: Calm down. Pay attention. Walk slowly.

In the desert emptiness unfolds.

Thinking of space makes me think of infinity because I can't see where it ends. Searching for the outer limits of a space at the risk of getting lost.

When I hear a word describing something I've never seen before I try to picture it and the place it's in. Not being there, it's difficult. I try to find its shape by fingering the parts. For example, a camera: part of it is harder, part softer. Without knowing its measurements I can feel that it's somewhat long and somewhat thick, with buttons. Without touching the object, when you say 'camera' I imagine quite simply something square or rectangular with a viewing space for two eyes, directed for taking pictures. Like 'suitcase', 'car' or 'refrigerator' it's just another rectangular form, differing in size.

The wind stirred the sand around my legs and I thought: Ah! With this wind the sand constantly shifts and regroups into new dunes. If I leave a dune here today, won't it be somewhere else tomorrow?

At times I would stumble and it felt as if the dune was caving in. As if this sand could devour people. I would freeze up and then start walking slower until the ground felt firm. Sometimes I let the sand collapse behind me to be reassured nothing was there.

After some days of walking, I told myself there was no reason to fear, I could relax. I ran up and down the dunes, nothing in my way. Then, as I felt most confident, I stepped on thorns.

I couldn't retrace my steps, I would leave one place towards another walking straight but sometimes end up walking in circles, thinking I had gone very far. I touched the sand, I lay down in it. I prayed. The grains, how fine they were.

I'm not afraid to die, just of getting hurt. I can die at any instant. My time will come, whether it's in my bed or in this sand or in water. If I drown in the sand, I'll struggle to save myself but if all hope is out then maybe it's alright, maybe the good Lord wanted it to end like this. That's it.

The more I walk, the more I am lost. When the sun went down behind me, at least I knew I was facing east.

Often I walked singing to myself forgetting that I was lost long ago. Oh yes.

här är det som på jorden
vilken värme
vinden visslar som om människor sjunger någonstans
sanden bränner fötterna
det känns som om någon drog i mina fötter under sanden
när man lämnat en sanddyn vet man inte varifrån man gått
ljudet återger inget eko
ett är säkert, det finns inga sätt att känna igen sig
inte så här
om jag helt plötsligt träffar någon här, ur ingenstans
trots att det sägs att här finns inte en människa
det går nog bra
och om man dras ned i sanden, vad händer då?
tar man sig ur på egen hand?
måste kanske återvända, se åt andra hållet
vad händer där?
var är utgångsläget?
nej inte ditåt
inget riktmärke
man får lita på sig själv
på det här stället verkar det inte finnas något i vägen
jag har inte stött på något
här hörs inget längre
jo jag hör steg därborta, ett ljud
ett ljud, pa pa, till höger
ett annat ljud precis bakom mig, ko ko ko
om du inte är uppmärksam kan du tro att någon förföljer dig
jag hör en röst från ett avlägset hörn
det enda som är, det att jag är här
med vinden är det svårt att urskilja något
på den här platsen hörs bara vind och flugor
vi går upp hitåt
med blåsten i öronen är det svårt att orientera sig

vad är mitt riktmärke?
kanske här, vad är det?
idag känner jag bara igen vinden som jag hör överallt
även de avlägsna ljuden är borta
med vinden är orienteringen helt utslagen
ett ljud ditåt
det vore bra att se vad det är
nerförsbacke, måste återvända, klättra tillbaka upp och se efter
inte ett ljud
jag hör folk som pratar långt bortifrån
för långt bort
var? vänta
vinden
försvinn fluga
ju mera man går desto större risk att inte hitta sina fotspår
friheten i öknen
inget förutom sanddyner
likt bergskedjor
jag får inte sjunka
så här, måste klättra uppåt
hör inget till vänster, bakom mig, till höger, framför mig
måste klättra hitåt
nej det är för djupt
som att jag aldrig skulle nå botten
nerförsbacke, blir lite rädd
kanske rädd att falla i ett håll
sjunka i sanden
vinden som motorljud

går man för mycket riskerar man att gå vilse
passerar en sanddyn
utan fasta punkter går den inte att urskilja från nästa
denna sol
bränner på huvudet och i ansiktet
vad är detta, precis i min väg
mina fötter har tappat känslan
här hörs inget
ingenting
en sak är säker
jag oroar mig inte, för här finns inget
ett ljus passerar framför mig
vitt ljus
törnar
allvarligt, jag vet inte ens var jag kommer ifrån
nåväl, det är bara att gå, gå
under brännande sol
kanske går jag runt i cirklar
jag tror mig se mina fotspår
det räcker inte
här finns många sanddyner
vi klättrar upp får vi se
det är inte här
en instängd plats
det enda säkra jag känner
jag ställer mig så här, men
jag tror att det vore bättre att gå gå gå
dit, åt det hållet

it's like earth here
so hot
the wind blowing as if people are singing somewhere
the sand burns my feet
it feels as if someone is dragging my feet down under the sand
when you leave a dune you don't even know where you have been
the sound doesn't leave an echo that reflects it back
what's certain, there are no ways to make sense of this
what if I meet someone here, out of nowhere?
even though I've been told there's no one here
what if you sink into this dune?
could you come up again?
I have to go back, see what happens in another direction
where was my point of departure?
not over there
no point of recognition
I must stay reassured
it appears to be an empty space
I haven't walked against anything
I can't hear a thing, or?
yes, I hear steps there, a noise
a sound pa, pa, to my right
there's another sound right behind me, ko ko ko
if you're not alert, you might think someone's following you
yes, I hear a voice from a distant place
the only thing there is, is that I'm here
with the wind it's difficult to position yourself
here only the sound of wind and flies
up this way
I have no sense of orientation with this wind in my ears
what are my landmarks?
maybe this, what's this?
today I only recognize the sound of wind all around me

even faraway sounds, I don't hear them anymore
with this wind, my sense of orientation is totally lost
a noise over there
it would be good to find out what it is
downhill, return, climb back up to see
not a sound
I hear people talking faraway
where? wait?
the wind
get away fly
walking around this much you risk losing track of your footsteps
freedom in the desert
nothing but sanddunes
like mountain chains
I can't sink
climb
can't hear a thing here, neither left nor behind, right or in front of me
climb this way
no, it's too deep
as if I wouldn't reach bottom
going downhill scares me a little
might fall down a hole
sink in the sand
the wind sounds like a motor
walking too much you risk getting lost
passing a dune
with no landmarks you can't tell which dune you just passed
there are many more
this sun
burns my head and face
what's this, right in my way
my feet are numb
in this place can't hear a thing

nothing
what's for sure, I'm not worried because there's nothing here
a light is passing in front of me
white light
thorns
to be honest, I don't know where I came from
nevertheless, must keep walking
under this burning sun
maybe I'm just walking around in circles
I think I can see some of my footsteps
not enough
the dunes take over
climb here to see
it's not here
a closed space
what's certain, I feel
I stand over here, but
I think it's better to walk walk walk
over there, in that direction

Arijana Kajfes | UNSEEN

19 mars -24 april 2016

Stora Galleriet SKF/Konstnärshuset

Medverkande:

Amadou N'Diayé: vandraren (röst)

Niklas Billström: ljuddesigner

Fatoumata Diabaté: dokumentation (foto)

Oumou Sankaré: dokumentation (video)

Momo Diakitè: samordnare Mali

Postproduktion: Daniel Westlund (video)

och Niklas Billström (ljud)

Vi samlar in bidrag för L'Institut des Jeunes Aveugles
(Institutet för synskadade ungdomar) i Bamako, Mali.
Sätt in din gåva på plusgiro 656177-3
märk insättningen 'Amadou'.

Projektet är genomfört med stöd av Konstnärsnämnden,
Längmanska Kulturfonden och Else Blums Fond.

MED STÖD AV KONSTNÄRSNÄMNDEN

SVENSKA KONSTNÄRERNAS FÖRENING
KONSTNÄRSHUSET
info@konstnarshuset.org | www.konstnarshuset.org